॥ ३४ ॥ ३५ ॥ एवंसामर्थ्यदत्वोपसंहरति कुर्विति ॥ यावदित्याद्युत्तरान्वयि ॥ ३६ ॥ ३७ ॥ तावदिति ॥ यावत्त्वत्कृतकथाप्रचारस्तावदधश्चत्वं दयापूर्वमपि अतिमहति क्रोधकरणात् अधोगमनयोग्योपित्वं ऊर्ध्वं सर्वोर्ध्वंवर्तमानेषु मल्लोकेषु निवासंप्राप्स्यसि ततोमयासहमोक्ष्यसइत्यर्थः ॥ लोकेष्वितितदवयवाभिप्रायंबहुवचनं ॥ ऊर्ध्वमधश्चविद्यमानेषु मल्लोकेषु मन्निर्मितलोकेषुनिवत्स्यसि सर्वत्राप्रतिहतगतिःसंचरिष्यसि ततःपरं मुक्तिंप्राप्स्यसीतितीर्थः ॥ तत्र मल्लोकेष्वित्यस्यचारितार्थ्यंचिंत्यंइतीति ॥ तत्रैवांतर्धानेनास्याप्यंतर्यामिरूपतोक्ता॥३८॥ ततइति ॥ विस्मयं आश्चर्यं॥तस्येति ॥ प्रीयमाणाः आश्चर्यमिदमस्मद्गुरोःपद्यं यद्ब्रह्मणाप्यनुमोदितंप्राहुश्चवक्ष्यमाणमित्यर्थः

रामस्यसहसौमित्रेराक्षसानांचसर्वशः॥वैदेह्याश्चैवयद्वृत्तंप्रकाशंयदिवारहः॥३४॥तच्चाप्यविदितंसर्वंविदितंतेभविष्यति॥नतेवागनृताकाव्येकाचिदत्रभविष्यति॥३५॥ कुरुरामकथांपुण्यांश्लोकबद्धांमनोरमां॥ यावत्स्थास्यंतिगिरयःसरितश्चमहीतले॥३६॥ तावद्रामायणकथालोकेषुप्रचरिष्यति॥ यावद्रामस्यचकथात्वत्कृताप्रचरिष्यति ॥३७॥ तावदूर्ध्वमधश्चत्वंमल्लोकेषुनिवत्स्यसि॥ इत्युक्त्वाभगवान्ब्रह्मातत्रैवांतरधीयत ॥ ३८॥ ततःसशिष्योभगवान्मुनिर्विस्मयमाययौ ॥ तस्यशिष्यास्ततःसर्वेजगुःश्लोकमिमंपुनः॥ मुहुर्मुहुःप्रीयमाणाःप्राहुश्चभृशविस्मिताः॥३९॥ समाक्षरैश्चतुर्भिर्यःपादैर्गीतोमहर्षिणा॥ सोनुव्याहरणाद्भूयःशोकःश्लोकत्वमागतः॥ ४०॥ तस्यबुद्धिरियंजातामहर्षेर्भावितात्मनः॥ कृत्स्नंरामायणंकाव्यमीदृशैःकरवाण्यहं॥ ४१॥

॥ ३९ ॥ तदेवाह ॥ समेति ॥ साम्यं गुरुलघ्वक्षरराहित्यं ॥ यः ऋषिणागीतः सः अनु अतिशयितशोकोत्पत्त्यनंतरंव्याहरणाद्भूयःशोकः विपुलःशोकएव श्लोकत्वंप्राप्तइतिवयंमन्यामहे इतिप्राहुरिति संबंधः उत्प्रेक्षाचेयं ॥ तेनास्यश्लोकस्य करुणरसमयत्वंध्वनितं ॥ अत्रनटक्रौंचालंबनकः क्रौंचीविरावानुदीपितोनिषादविषयक्रोधव्यभिचारिकोमानिषादेत्यादिवाक्यानुभावकः करुणोरसइतिबोध्यं ॥ यत्तुपूर्वश्लोकेप्राहुःइत्यस्यपठंतीत्यर्थकरणं पुनःपुनः पाठेनानंदवंतोःभूवन्निति फलितार्थकथनं ॥ अत्रचश्लोकेभूयोनुव्याहरणात् मुहुर्मुहुःशिष्यैःपुनःपाठात् लोकेशोकःश्लोकत्वेनप्रतिबद्धोभवत् श्लोकत्वंप्राप्तइतितीर्थादिव्याख्यानं तदतिनिःसारमितिस्पष्टमेव ॥ ४० ॥ तस्येति ॥ ईदृशैर्मानिषादेतिवत्करुणारसप्रधानैरित्यर्थः ॥ अनेनान्येरसाअत्रगुणीभूताइतिध्वनितं ॥ ४१ ॥